

### عنوان مقاله:

بررسی و تحلیل نتایج اخلاقی تمثیل غار در اندیشه افلاطون

### محل انتشار:

مجله انسان پژوهی دینی، دوره 14، شماره 38 (سال: 1396)

تعداد صفحات اصل مقاله: 16

### نویسنده:

ابوالحسن غفاری - استادیار گروه فلسفه پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی

### خلاصه مقاله:

از آنجا که اخلاق مبتنی بر مابعدالطبیعه است، بدون تردید بررسی اهداف و نتایج اخلاقی آموزه‌ها نیز بدون پژوهش‌های مابعدالطبیعی امکان‌پذیر نخواهد بود. افلاطون پایه‌گذار بسیاری از مباحث هستی‌شناسی، معرفت‌شناسی و اخلاقی در فلسفه مغرب است. تاثیر او در تفکر فلسفی به حدی است که به عقیده وایتهد تمام تاریخ فلسفه، چیزی جز حاشیه‌نویسی بر آثار افلاطون نیست. طریق غالب او طرح مباحث عقلی در قالب گفت‌وگو و تمثیل است. سه تمثیل مهم و تاثیرگذار غار، آفتاب و خط، علاوه بر اینکه نشان‌دهنده ژرفای اندیشه فلسفی او است، تاثیر انکارناپذیری در حوزه‌های معرفت-شناسی، هستی‌شناسی و اخلاق گذاشته است. هرچند هر کدام از تمثیل‌ها آثار و نتایج خاص خود را دارد و اشتراکاتی را میان آنها می‌توان یافت ولی تهافت و ناسازگاری در این خصوص در سخنان افلاطون دیده نمی‌شود. نیز منتقدان و مخالفان اندیشه افلاطون مانند ارسطو و ابن‌سینا و دیگران گرچه با نظریه مثل مخالفت یا آن را نقد کرده‌اند اما پژوهش و تحقیقی راجع به نشان‌دادن ناسازگاری در مدعیات مقاله پیش رو دیده نمی‌شود. در این مقاله نتایج اخلاقی تمثیل‌ها که در حوزه انسان‌شناسی فلسفی نیز اهمیت فراوان دارد استنباط و استخراج می‌شود؛ نتایجی که از تامل در ساختار فلسفه افلاطون و تمثیل غار به نحو اجتهادی به دست آمده است.

### کلمات کلیدی:

تمثیل غار، افلاطون، انسان، اخلاق، تربیت، سلوک، سالک

### لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/2038236>

